

EKJL-i KOHTUNIKEKOGU JUHATUSE KOKKUVÕTE 2007.a VÕISTLUSHOOAJAST JA ETTEPANEKUD JÄRGMISEKS HOOAJAKS.

I.VÕISTLUSTE KORRALDUS

1.EKJL POOLT KORRALDATUD JA LÄBIVIIDUD VÕISTLUSED

- **Euroopa KV Mitmevõistluses** (meeste superliiga, naiste esiliiga)
- **Eesti Meistrivõistlused** (välja arvatud ekideni, murdmajooksu, poolmaratoni ja maratoni ning käimise MV ja KV, kus läbiviijaiks olid lepingupartnerid)
- **Eesti Karikavõistlused**
- **TV 10 olümpiastarti vabariiklikud finaaliid**
- **Rukkilille Mängud**

Kokkuvõtvalt võib kõiki võistlusi nimetada õnnestunuiks. Iseloomulik asjalik ja sujuv koostöö peakohtunike ja korraldaja esindaja (Silvi Kask) vahel. Ajakavad peakohtunike poolt õigeaegselt koostatud ja avaldatud EKJL aastaraamatus. Ajakavad vastasid võistlusmäärustele ning võistluste toimumise kohtade eripäradele, mistõttu võistluste käigus nendes olulisi muudatusi teha ei tulnud, esines üksikute alade alguse mõne-minutilisi hilinemisi StoraEnso Klubide KV-I ja Noorte Talvistel KV-I.

Oodatust väiksema osavõtjate arvu tõttu "tõmmati" ajakava kokku peaaegu kõigil mitmevõistluste meistrivõistlustel.

Kohtunikke oli kõigil võistlustel piisavalt, kõigil seda nõudvatel ametikohtadel rakendati vastavavaid litsentse omavaid kohtunikke. Kõigile võistlustele kutsuti kohalikele kohtunikele abiks kohtunikke üle Eesti (suurimaid abijõude rakendati Euroopa KV ja suvistel Eesti MV Tallinnas). Kohtunike tegevuse kohta pole esitatud ühtegi kirjalikku protesti.

2. EKJL POOLT KORRALDATUD JA LEPINGUPARTNERITE POOLT LÄBIVIIDUD VÕISTLUSED

- **Ekideni MV** (läbiviijaks sportkeskus.ee). Võistlus viidi läbi heal tasemel. Läbiviimist lihtsustas Eesti MV esmakordselt rakendatud SK Stamina kiipidel põhinev ajavõtusteesüsteem, mis tagas ajavõtu täpsuse ja tulemuste kiire avaldamise.
- **Murdmajooksu MV** (läbiviijaks Spordiürituste KK). Leitud "uus" murdmajooksu läbiviimise koht - Kõrvemaa. Vt eelmine punkt, eriti kiipide kohta.
- **Käimise MV ja KV** (läbiviijaks Läänemaa KJK). Käimise taset ja kandepinda arvestades normaalselt läbiviidud võistlused, esines probleeme stiilikohtunike kaadri komplekteerimisega.
- **Poolmaratoni-** (läbiviijaks Spordiürituste KK) ja **Maratoni MV** (läbiviijaks SK Stamina). Poolmaraton heal tasemel toimunud võistlus, maratoni MV korraldus vähem läbimõeldud (võistlejate siirdumine järgmisele ringile 10 km rahvajooksu stardi ajal, liidrite hulgas jooksnud võistlejate rajalt eksimine). Probleeme tekitab Eesti MV "uppumine" rahvajooksu sisse.

3. VÕISTLUSTE KORRALDAMISELE SPETSIALISEERUNUD ORGANISATSIOONIDE POOLT KORRALDATUD JA LÄBIVIIDUD VÕISTLUSED

- **BIG Kuldliiga, A.Tammerti mälestusvõistlused** (võistkondlikud kettaheite maailmamaistrivõistlused - ERGO maailmamängud), korraldaja ja läbiviija Sprdiürituste KK (Mati Lilliallik). BIG kuldliiga sai tänavu sisse õige hoo. Kõik etapid korraldaja ja peakohtunike vahel hoolsalt ettevalmistatud - läbitöötatud. Võistluste läbiviimise kohta kehtib punktis 1 toodu. Õnnetus juhtus Kohila etapil, kus kohaliku fotofiniši tehniliste töötajate väheste kogemuste tõttu ei käivitunud aparaat ja jäi fikseerimata tõenäoline Eesti rekord meeste 200m jooksus.
- **Reval Hotels Cup**, korraldaja ja läbiviija SK Elite-Sport (Erkki Nool). Vaatamata seda võistlust iseloomustavatele traditsioonilistele pingetele korraldajate ja kohtunike vahel (ajakava mittekooskõlastamine peakohtunikuga, eripärased nõuded kohtunikekaadri komplekteerimisel, probleemid kohtunike tasustamisega jne.) viidi võistlus heal tasemel läbi.
- **IAAF Meeting Tallinn 2007**, korraldaja Aivar Karotamm. Tänu kohtunike meeletikele pingutustele võistlus õnnestus. Ajakava koostamisel ei arvesta koostajad võistluspaikade tehniliste tingimustega ja võistlejate arvuga, samas ei peeta vajalikuks peakohtunikku ajakava koostamisele kaasata. Tulemuseks EKJL vaatleja Raivo Korneti hinnang: “Läks nagu läks, aga ega seal midagi teha ka ei olnud”.
- **Heitjate seeriavõistlus**, korraldaja Ants Kiisa. Enam-vähem normaalsel tasemel toimuv võistlussari, tippude puudumisel hakkab vaikselt “maha käima”. Võistlustel valitseb krooniline kohtunikepuudus (väga pikk ja väsitav võistlus keset töö- või koolipäeva)

4.EKJL LIIKMESKLUBIDE POOLT KORRALDATUD JA LÄBIVIIDUD VÕISTLUSED

Klubid korraldavad Eestis toimuvatest võistlustest valdava enamiku alates klubide sisevõistlustest kuni rahvusvahelise osavõetuga üritusteni. Üldjuhul viiakse võistlused läbi võistlusmääruste kohaselt, kuid mitte alati ei rakendata vajaliku kvalifikatsiooniga kohtunikke, mistõttu võistlustulemusi ei saa vahel edetabelikõlblikeks tunnistada. Selles osas teostab tõhusat kontrolli EKJL statistikakomisjon. Valusalt annab tunda kvalifitseeritud starterite (Pärnus) ja fotofiniškohtunike (Saaremaal ja Ida-Virumaal) puudumine.

5.KOHALIKE OMAVALITSUSTE POOLT KORRALDATUD JA LÄBIVIIDUD VÕISTLUSED

Eelkõige peaks tegu olema linnade, maakondade, valdade meistrivõistlustega. Nende võistluste läbiviimise kohta kehtib kõik eelmises punktis öeldu. Hämmastav on kohalike meistrivõistluste kindla süsteemi puudumine. Tallinna suviseid täiskasvanute meistrivõistlusi ei peeta juba aastaid. Sageli on kohalike omavalitsuste poolt korraldatud võistlused EKJL võistluskalendris fikseerimata ja toimuvad Eesti MV või KV samal ajal. Kas näiteks Tallinna Koolinoorte MV on üldse ametlik kergejõustiku võistlus ja sellel saavutatud tulemused edetabelikõlblikud?

6. MUUDE ORGANISATSIOONIDE POOLT KORRALDATUD JA LÄBIVIIDUD VÕISTLUSED

Muude organisatsioonide all tuleb eeskätt nimetada spordiühinguid Jõud ja Kalev ning Eesti Koolispordi Liitu. Kõik nende organisatsioonide poolt läbiviidud võistlused toimusid aktsepteeritaval tasemel. Probleeme tekitab Kalevi soovimatus oma võistlusi sobitada hooaja võistluskalendrisse, mistõttu Kalevi Talvised Noorte ja Juunioride MV kattusid ajaliselt Eesti Mitmevõistluse MV-ga ja suvised jäid hoopis pidamata. Loogiline pole ka maaspordimängude kattumine Euroopa Mitmevõistluse KV-ga.

II. KERGEJÕUSTIKU VÕISTLUSBAASID

Sisehallid.

- **Lasnamäe Kergejõustikuhall.** Eesti suurim sisehall, komplekteeritud kõige võistluste läbiviimiseks vajalikuga, ainsana Eestis saab üheaegselt läbi viia 2 teivas-, ja 3 kaugushüpet, arutivõrk, videotabloo. Puuduseks väga kehv helivõimendusüsteem - informaator on arusaadavalt kuuldav ainult mõnes üksikus halli osas. Hall sobib ükskõik milliste võistluste läbiviimiseks, Eesti Talviseid Mitmevõistluse MV ja TV 10- OS-i II finaaletappi on võimalik läbi viia ainult Lasnamäe hallis.
- **Tallinna Spordihall.** Võistluste läbiviimiseks vajaliku inventariga täielikult komplekteeritud, arutivõrk, tabloo. Põhimõtteliselt võimalik korraldada ükskõik milliseid võistlusi, võistluspaikade arvult ja hajutatusest jääb alla Lasnamäe hallile, mistõttu on otstarbekam vabariigi ulatusega võistlused läbi viia viimases.
- **Audentese Spordihall.** Põhimõtteliselt heas võistluskorras ja kõige vajalikuga varustatud, kuid võistluspaikade halb asend (teivashüpe segab lühijookse, kaugushüppe maandumiskastid varjavad finišjoont), annab võistluste läbiviimiseks eelise Tallinna teistele hallidele.
- **Võru Spordihall.** Väga hea võistluspaikade paigutusega hall. Vajaliku inventariga komplekteeritud, saab läbi viia mistahes võistlusi.
- **Tartu Ülikooli Kergejõustikuhall.** Kirjelduste kohaselt peaks olema sobiv mistahes võistluste korraldamiseks, arvestades praktiliste kogemuste puudumist tuleks 2008.a. hooajal suuremate võistluste läbiviimisesse seal suhtuda ettevaatusega.

Ülejäänud spordirajatised, kus on võimalik kergejõustikku talvel harrastada ja ka mõnedel aladel võistelda, ei tule seetõttu, et neis puudub 200 m pikkune ringrada, täisväärtuslike võistlusbaasidena arvesse.

Staadionid.

- **Kadrioru staadion.** Eesti esindusstaadion. Komplekteeritud inventariga kõrgeimate rahvusvaheliste nõuete kohaselt. Arutivõrk, suur tabloo, lokaalsed tablood, Eesti ainus täisväärtuslik harjutusväljak, väga kvalifitseeritud personal. Eesti täiskasvanute MV ja suurte rahvusvaheliste võistluste läbiviimine teistel staadionidel poleks millegagi põhjendatav.

- **Rakvere staadion.** Kindlalt staadion nr 2 Eestis. Võistlusvalmisolek väga hea, vajalik inventar olemas. Ideaalne mitmevõistluse staadion (2 kõrgus- ja teivashüppepaika). Võimalik läbi viia mistahes võistlusi.
- **Valga Keskstaadion.** 2008.a plaanis rajakatte uuendamine (väga õigeaegne ettevõtmine, töömaht ja kulutused kindlasti väiksemad kui täielikult amortiseerunud staadionide puhul), inventariga hästi varustatud. Sobiv mitte väga suure osavõtjate arvuga võistluste läbiviimiseks (BIG Kuldliiga etapid, Eesti juunioride ja noorsoo MV, täiskasvanute-, juunioride- ja noorsoo mitmevõistluse MV, ei sobi hästi TV 10 OS finaaletappe läbiviimiseks, küll aga saaks seal korraldada TV 10-OS mitmevõistluse finaali.
- **Kärdla staadion.** Heas võistluskorras, inventariga piisavalt varustatud, võistluste läbiviimise võimaluste poolest sarnaneb Valga Keskstaadioniga.
- **Türi staadion.** Põhimõtteliselt sama seisukord, mis Kärdla staadionigi puhul, plussiks 2 paralleelse kaugushüppepaiga ja teise kettaheitpaiga olemasolu, miinuseks ebamäärase pikkusega ringrada ja mittetoimiv helivõimendussüsteem, lahendamata riietumis-pesemis ja WC probleemid. Saab läbi viia TV 10 OS finaaletappe, BIG Kuldliiga osavõistlusi, klubide karikavõistlusi (tingimusel, et helivõimendussüsteem korrastatakse või renditakse), ei ole sobiv staadion (ringraja pikkus!) Eesti meistrivõistluste läbiviimiseks.
- **Tartu Ülikooli staadion.** Põhimõtteliselt peaks olema sobiv igasuguste võistluste läbiviimiseks, kahjuks pisut hooletusse jäetud (muru niitmata, prügikastid ajavad üle). Hädapärane võistlusinventar olemas, personal Eesti staadionite arvukaim, kuid kahjuks ka ebapädevaim.
- **Tartu Tamme staadion.** Loodetavasti saab tuleval hooajal pikkade aastate järel taas võistluskorda. Suurimaks raskuseks staadioni käivitamisel võib sealgi kujuneda oskusliku personali leidmise probleem.
- **Kohila staadion.** Vastvalminud staadionitest inventariga kõige paremini varustatud. Võimalik korraldada võistlusi, kus saab hakkama 4-rajalise ringrajaga: BIG Kuldliiga etapid, TV 10 OS mitmevõistluse finaali, Eesti juunioride ja noorsoo mitmevõistluse MV.
- **Jõgeva staadion.** Heas võistluskorras uhiuus staadion, omab head tagavaraväljakut. Kahjuks puudub praktiliselt igasugune võistluste läbiviimiseks vajalik inventar. Viimase olemasolul sobiks hästi peaaegu kõigi võistluste läbiviimiseks.
- **Paide staadion.** Väljaarvatud harjutusväljakut puudutav, kehtib sama, mis Jõgeva staadionigi puhul.
- **Haapsalu staadion.** Vajab rajakatte uuendamist. Siserada kohati äravajunud. Vabariiklike võistluste läbiviimise seisukohalt praktiliselt võistluskõlbmatu.
- **Kalevi Keskstaadion.** Omaniku (SS Kalev) poolt täielikult hooletusse jäetud, inventar vilets, personali praktiliselt pole. Peale tagavaraväljakule kunstmuru panekut ei sobi enam ka massilise osavõtuga koolispordivõistluste läbiviimiseks.
- **Viljandi, Kuressaare ja Pärnu Kalevi staadion** on võistluskõlbmatud.
- **Kose staadion.** Vaikselt valminud, veel ametlikult avamata Kohila staadioniga sarnane võistlispark, peasirgel 8, ringil aga kahjuks ainult 4 rada, minimaalne võistlusinventar olemas. Võistluste läbiviimise võimalused sarnased Kohila staadioniga.

III. KOHTUNIKEKOGUD

- **Tallinn** (esimees Hannes Randaru). Vabariigi arvukaim ja kvalifitseerituim kohtunikekogu. Peetakse täpset kohtunike ja võistluste arvestust (Jaan Vadi). Kahjuks pole viimastel aastatel suudetud läbi viia täiendkoolitusi ja uute kohtunike väljaõpet. Suurvõistluste läbiviimisel vajatakse tuntavat abi teistelt kohtunikekogudelt, samas on Tallinna kohtunikud olnud abiks kõigi olulisemate võistluste läbiviimisel väljaspool Tallinna. Erilitsentse omavaid kohtunikke on Tallinnas enam-vähem piisavalt, enam oleks tarvis informaatoreid ja fotofiniškohtunikke. Mõned aastatad tagasi valusalt tunda andma hakanud juhtivate kohtunike kaadri vananemisele on suudetud piir panna. Möödunud hooaja jooksul on vastutavatel ametikohtadel edukalt hakkama saanud hulk noorema generatsiooni kohtunikke (Egert Juuse, Markko Vahher, Allan Pilt, Madis Pilt, Kaupo Nõlvak, Margus Randaru, Margit Vahher, Merle Välba, Riiko-Andre Nüüd, Pire-Mari Perri jpt). Noorkohtunike "taimelavaks" on aastaid olnud SK Shcnelli, viimasel ajal ka Tallinna Kalev ja Nõmme KJK.

- **Lääne-Virumaa** (esimees Jaak Vettik). Eesti üks tugevamaid kohtunikekogusid, kus hästi ühitatud KJK Vike suur noortepotentsiaal ja maakonna staažikate kohtunike teadmised-kogemused. Toimub süstemaatiline koolitus ja täiendõpe. Suvehooajal toimus Rakveres üle poole EKJL võistlustest, millede läbiviimisega saadi minimaalseid abijõude (põhiliselt starterid, informaatoreid, sekretariaat) kaasates edukalt hakkama. Erakordselt hästi läbimõeldud ja korraldatud personaliteenistuse töö (Sirje Kiviaru). Kohalike võistluste läbiviimiseks on Lääne-Virumaal erilitsentse omavaid kohtunikke piisavalt. Tuntav on olnud Rakvere kohtunike abi ka suurvõistluste läbiviimisel Tallinnas.

- **Valgamaa** (esimees Lembit Leppik). Tugev, hästiorganiseeritud kohtunikekogu. Toimub järjepidev kohtunike algõpe ja täiendkoolitus. Oma potentsiaalilt oleks Valga suuteline läbi viima palju rohkem EKJL võistlusi, kui seda viimastel aastatel tehtud on. Olulise tähtsusega on olnud Valga kohtunikekogu (Riho Meri, Peeter Tõldsepp) abi võistluste läbiviimisel teistes linnades. Vabariiklike võistluste läbiviimisel vajab Valga kohtunikekogu abi starterite ja informaatoreid osas, kohalike võistluste tarbeks on erilitsentsiga kohtunikke piisavalt.

Valga kohtunikekogu suudab pakkuda väga heatasemelist ja ülikorrektselt sekretariaaditeenust (Raul Lepik).

- **Hiiumaa** (esimees Toivo Pruul). Võimekas ja hästitoimiv, koosseisult Eesti noorim, kohtunikekogu. Koolitus toimub järjepidavalt, julgelt edutatakse noori. Ka Hiiumaa oleks suuteline läbi viima palju rohkem võistlusi kui neid sinna jagub. Hiiumaa kohtunikekogu on üks kolmest (lisaks Tallinn ja Valgamaa), kus sekretariaadi osas mujalt abi ei vajata. EKJL võistlusteks vajatakse appi startereid ja informaatoreid (ka käimiskohtunikke). Väga oluline on olnud Hiiumaa kohtunike abi teistele kohtunikekogudele kõigil suurematel võistlustel. Inspektoriaruannetes on tublimatena äramärgitud Helen Mast, Jaan Kallismaa, Triin Sauer, Kreete Pruul ja Ülle Paasoja. Erilitsentse omavaid kohtunikke on Hiiumaal kohalike võistluste läbiviimiseks piisavalt.

- **Võrumaa** (asjaajaja Heini Allikvee) -peale uue spordihalli valmimist 2006.a toimus kohtunike koolitus ja litsentseerimine. Kohalike võistluste läbiviimiseks on kohtunikekaader piisavalt tugev, vabariiklike võistluste tarbeks vajatakse abi starterite, fotofiniškohtunike, informaatoreid, ala pea- ja vanemkohtunike ning sekretariaadi osas. Kuigi Võru spordihall omab fotofinišit pole Võrumaal ühtegi litsentseeritud fotofiniškohtunikku, mistõttu seal toimunud kohalike võistluste jooksutulemusi ei saa pidada edetabelikõlblikeks.

- **Järvamaa** (esimees Leonhard Soom). 2007.a. kevadel viidi läbi kohtunike koolitus ja litsentseerimine, mis tagab kohalike võistluste läbiviimise nõutaval tasemel. Kuna enamik kohtunikest on Järvala KJK ja SK Harta võistlejad-treenerid, vajatakse vabariiklikel võistlustel tõhusat abi (vanemkohtunikud, starterid, informaatid, sekretariaat).
- **Tartu** (esimees Jaan Aavakivi). Viimasest koolitusest on möödas aastaid. Kohtunike arvestust ja registrit ei peeta. Võistluste kohtunikekogude komplekteerimine valmistab suuri raskusi, mistõttu keegi ei julge vastu võtta peakohtuniku ametit. Kohalikel võistlustel päästavad olukorra TÜ Kehakultuuriteaduskonna tudengid ja/või Tartu Kalevi noorsportlased. Samal ajal on Tartus rohkesti suurte teadmiste ja oskustega rahvuskategooria (seahulgas piisavalt erilitsentse omavaid) kohtunikke. Tartu kohtunikud on andnud oma tõhusa panuse Tallinnas toimunud suurvõistluste läbiviimisse.
- **Läänemaa** (esimees Endel Susi). Veel mõni aasta tagasi tegutses Läänemaa kohtunikekogus terve plejaad noori, äärmiselt võimekaid kohtunikke, kes olid arvestatavaks jõuks tähtsamate võistluste läbiviimisel üle Eesti. Kahjuks on need noored nüüdseks kohtunikegevusest kõrvale jäänud. Kohalike võistluste tarbeks peaks Läänemaa kohtunikekogul veel jõudu jätkuma, vabariiklike võistluste läbiviimisel (kuigi möödunud hooajal oli tegemist ainult käimisvõistlustega) piisavalt kohtunikke ei jätkunud. Omades palju kvalifitseeritud käimiskohtunikke on Läänemaa kohtunikekogu suutnud abi osutada peaaegu kõigil Eestis toimunud käimisvõistlustel.
- **Raplamaa** (asjaajaja Erik Horn). Seoses Kohila staadioni valmimisega viidi kevadel läbi kohtunike koolitus ja litsentseerimine, mis annab võimaluse kohalike võistluste läbiviimiseks. Vabariiklike võistluste läbiviimiseks vajatakse tõhusat abi väljaspoolt. Kuigi Kohila staadion omab fotofinišit (mida renditakse ka mujale), pole Raplemaal ühtegi litsentseeritud fotofinišikohtuniku ega starterit, mistõttu jooksutulemusi ei saa pidada edetabelikõlblikeks.
- **Pärnumaa** (esimees Priit Neeme). Kohtunike koolitamisest kevadel asja ei saanud. Kohalike võistluste läbiviimisega tullaakse enam-vähem toime. Küsimusi tekitab jooksualade läbiviimine uues hallis, sest Pärnus pole ühtki litsentseeritud starterit, mistõttu jooksutulemused ei ole edetabelikõlblikud. Samas on Pärnumaa kohtunikekogu suutnud tõhusalt abiks olla suuremate võistluste läbiviimisel mujal Eestis.
- **Saaremaa** (esimees Andres Laide). Viimane koolitus ja litsentseerimine toimus 2006.a. Kohalike võistlustega saadakse hakkama, kuid litsentseeritud starerite ja fotofinišikohtunike puudumine seab kahtluse alla jooksutulemuste edetabelikõlblikkuse.
- **Viljandimaa** (esimees Tiit Aru). Kohtunike koolitus ja litsentseerimine toimub järjepidevalt. Kohalike võistluste läbiviimine probleeme ei tekita. Viljandi kohtunikud on olnud heaks abiks ka võistluste läbiviimisel Tallinnas. Mureks on Viljandiski litsentseeritud starterite puudumine.
- **Ida-Virumaa** (asjaajaja Rene Kundla). Pika ajavahemiku järel viidi tänavu läbi juhtivate kohtunike täiendkoolitus ja litsentseerimine. Kohalike võistluste läbiviimisega saavad Ida-Virumaa kohtunikud hakkama, Aseri spordihallis saavutatud jooksutulemused aga pole litsentseeritud fotofinišikohtunike (fotofinish on hallil olemas) ja starerite puudumise tõttu edetabelikõlblikud.
- **Jõgevamaa** (asjaajaja Hendrik Lindepuu). Kohtunike koolitamist planeeritakse 2008.a. kevadeks. Seni on Jõgevamaal kaks litsentseeritud kohtuniku (Mart Järviste ja Hendrik Lindepuu), mistõttu pole võimalik kohalike võistluste tulemusi edetabelikõlblikeks pidada.

Vabariiklike võistluste läbiviimiseks tuleb suurem osa kohtunikekogust tuua mujalt (nagu tehti tänavustel teatejooksu meistrivõistlustel).

- **Põlvamaal** ühtegi litsentseeritud kergejõustikukohtunikku ei ole, mistõttu sealsete kohalike võistluste tulemused pole edetabelikõlblikud.

- **Harjumaa** kasutab oma võistluste läbiviimiseks Tallinna kohtunikekogu. Samas tuleks uute staadionide valmimise järel Kuusalus ja Kosel hakata tõsiselt mõtlema ka sealsete kohtunike väljaõpetamisele.

IV. OLULISEMAD KOHTUNIKUTÖÖ VALDKONNAD

- **Peakohtunikekogud ja peakohtunikud** töötasid kõigil rahvusvahelistel ja vabariiklikel võistlustel hästi. Võistlusi juhiti tarmukalt ja asjatundlikult. Võistlusteks oli enamikel juhtudel piisavalt ettevalmistatud. Võistluste käigus ei esitatud ühtki kirjalikku protesti. Parimate peakohtunikeks väärivad esiletõstmist Jaak Vettik (kõik Rakveres toimunud võistlused), Triin Sauer (Rukkilille Mängud), Egert Juuse (Eesti talvised mitmevõistluse MV), Lembit Leppik (Eesti juunioride ja noorsoo MV), Toivo Pruul (TV 10-ost mitmevõistluse finaali), jpt. Parimateks võistlusteks tunnistas kohtunikekogu juhatus Euroopa KV mitmevõistluses (peakohtunik Raivo Korvet), Rukkilille Mängud (peakohtunik Triin Sauer) ja Eesti talvised noorsoo MV (peakohtunik Eldar- Oliver Rihm).

- **EKJL vaatejate** tegevus piirdus enamasti võistluste jälgimisega ja hinnangu andmisega. Lubamatult vähe abistasid vaatejad peakohtunike võistlusteks valmistumisel, kohtunikekogude komplekteerimisel ja ajakavade koostamisel.

- **Sekretariaat ja peasekretärid.** Hooaja pearaskus langes Terje Tarve ja Styna Lavoneni õlgadele, töö käigus õppisid sekretariaaditöö arvutiprogrammi kasutama Margit Vahher ja Pire-Mari Perri ning Egert Juuse. Hiiumaal tuleb edukalt toime Helen Mast. Kahjuks on EKJL võistlusi teenindav arvutiprogramm aeglane ja lootusetult vananenud, mistõttu noored ei taha sellega töötada. Valgas arendab Raul Lepik oma programmi, suutes tagada võistlusdokumentatsiooni oluliselt parema kvaliteedi. Sekretariaaditöö põhiprobleemideks on asjatundliku kaadri vähesus ja mõistmatult suur ning ajaliselt alati hilinev mahavõtmiste arv. See ei võimalda õigeaegselt valmis teha stardiprotokolle, mis omakorda tekitab võistluste algul närvilise ja pingestatud õhkkonna, häirib registreerimisteenistuse tööd ning juhul kui peasekretär istub ise arvuti taga, loob suhtlemiskonflikte esindajatega ja kaaskohtunikega. Hädatarvilik on peasekretär võistluste ajaks arvutitööst vabastada, et tal oleks võimalik sekretariaadi tööd reaalselt juhtida ja esindajate ning kohtunikega mõistvalt suhelda. Hooaja jooksul esines sekretariaatide töös lubamatult palju praaki. Enamik vigu oli põhjustatud kiirustamisest andmete sisestamisel (andmete sisestamise õigsust enne protokollide väljatrükkimist üldjuhul ei kontrollita). Lubamatult palju oli vigu ka võistkondlikus punktiarvestuses Eesti noorte talvistel KV. Parimate peasekretäridena läbi hooaja paistavad silma Helen Mast, Mare Paloots ja Margit Randaru.

- **Kohtunikuteenistused** töötasid kõikjal, kus neid rakendati suhteliselt hästi. Väga hea hinde saab anda Sirje Kiviaru personalitööle kõigil Rakveres toimunud võistlustel, Markko Vahheri (Euroopa KV, ERGO maailmamängud) ja Jaan Kallismaa (Eesti MV, Tallinn 2007, BIG Kuldliiga finaali) tegevusele võistluspaikade ja inventariteenistuse juhtimisel ning Rein Levole registreerimisteenistuse juhtumisel enamikul Tallinnas toimunud võistlustel. Väga suure ja tänuväärse töö tegi Mai Miss enamiku suvel Tallinnas toimunud suurvõistluste personalijuhtimisel.

- **Informatsioon** on kõige problemaatilisem kohtunikutöö valdkond. Ikka on lahendamata nii ideoloogilised (ametliku ja kommenteeriva info vahekord ja infoelistused, ametliku informatsiooni reglementeeritus, kõikvõimaliku helitausta kasutamine), tehnilised (võimatu helikvaliteet Lasnamäe Kergejõustikuhallis, vilets levi Türi staadionil) kui ka kaadrialased (uute informaatorite leidmine ja väljaõpe, olemasolevate täiendkoolitus) küsimused. Hädavajalik on nende probleemide lahendamine enne järgmist hooaega. Tuleks moodustada töörühm ametliku teadustuse reglemendi väljatöötamiseks ning organiseerida koolitus kohtunikustaustaga informaatorite esinemisoscuse parandamiseks ja ajakirjandustaustaga informaatoritele võistlusmääruste tutvustamiseks. Käesoleval hooajal informatsioon kõikidel võistlustel enam-vähem toimus. Positiivselt saab esile tõsta peakohtunike asetäitajate info alal rakendamist suurvõistlustel Kadrioru staadionil, kus tänu raadiosaatjate kasutuselevõtule tulid Egert Juuse (Euroopa KV, Eesti MV) ja Taavi Esperk (BIG Kuldliiga finaali) tutvustamiste-autasustamiste korraldamisega ning informaatorite ja suure tabloo töö koordineerimisega edukalt toime.

- **Starterid.** Kõrgeima, A-litsentsiga startereid pole Eestis piisavalt. Suurvõistluste põhikoormus oli Hannes Randaru ja Tarmo Rahkama õlgadel. Ülejäänud 4 A-litsentsi omavad starterit abistasid neid episoodiliselt, kuna olid hõivatud teiste ülesannetega. B-litsentsi omavatest starteritest olid enam hõivatud Ülle Paasoja, Andres Piibeht ja Paavo Laigo, kelledest on oodata lähemat täiendust A-litsentsiga starteritele. Lähima aja ülesanne on tagada, et Hiiumaal, Lääne-Virumaal, Tartus, Järvamaal, Võrumaal ja Valgamaal oleks igaihes 2 ja teistes maakondades vähemalt 1 B-litsentsiga starterit. Selleks tuleks 2008.a. jaanuaris korraldada starterite koolitusseminar ja jätkata nende individuaalset väljaõpet kogu talvise võistlushooaja jooksul. Starterit tegevus rahvusvahelistel ja vabariiklikel võistlustel oli heatasemeline ja usaldusväärne.

- **Fotofiniškohtunikud.** Hetkel on Tallinnas 2 A-litsentsiga ja 2 B-litsentsiga kohtunikku, Rakveres 2 A-litsentsiga kohtunikku, 2 kohtunikku litsentseerimisel ja 1 väljaõppel ja Tartus 2 A-litsentsiga kohtunikku. Kohilas, Aseris, Võrus ja Saaremaal, kus olemas fotofinišid pole ühtki litsentseeritud fotofiniškohtunikku. Samal ajal müüvad nende fotofinišite omanikud teenust selleks vastavat õigust (litsentsi) omamata, pettes niimoodi sportlasi, kelle saavutatud tulemused pole edetabeli-kõlblikud. Mõödapääsmatu on kiire koolituse organiseerimine nimetatud linnade fotofiniškohtunike väljaõpetamiseks. Rahvusvahelistel ja vabariiklikel võistlustel töötasid fotofiniškohtunikud hästi.

- **Ajamõõtjad-lõpukohtunikud.** Ajamõõtjad, tegutsedes suurvõistlustel fotofiniši taustajõuna tulid kõikjal oma ülesannetega hästi toime. Sama hinnang kehtib ka lõpukohtunike kohta. Üle mitme aasta suudeti suurvõistlustel hoiduda vigadest ringide lugemisel.

- **Käimiskohtunikud.** Arvestades meil toimuvate käimisvõistluste hulka (enamikes linnades-maakondades kohalikke käimisvõistlusi ei peeta), on litsentseeritud käimiskohtunike arv meil liiga suur - kõik kohtunikud ei saa hooaja jooksul vajalikku tegutsemispraktikat. Samas on nii mõnelgi spetsialiseeritud käimisvõistlusel olnud stiilikohtunikest vajaka. Tingimusteta tuleb kehtestada kord, et käimiskohtunikud on võistluste peakohtuniku käsutuses kogu võistluste jooksul ja rakendatakse sellel ajal, kui käimist ei toimu teistel ametikohtadel. Ainult käimise ajaks kohale ilmuvad stiilikohtunikud suurendavad mõttetult võistluste eelarvet. Tegutsemise iseloomult on meie käimiskohtunikud heatahtlikud ja aravõitu. Ka nende võistlejate diskvalifitseerimiseni, kes välismaal võisteldes harilikult enne poolt võistlusmaad raja äärde suunatakse, meil kunagi ei jõuta.

V. MIDA VÕIKS JÄRGMISEKS HOOAJAKS VALMISTUDES KAALUDA?

- Eesti MV pikendamine 3-le päevale (tehtud);
- Klubide KV liigade eraldamine (tehtud);
- TV 10 OS finaaletappide alade muutmine: hallis harrastatavad tehnilised alad enamikus sisse, TN vanuserühmale 3 etappi (tegemisel, vt. allpool);
- linnade/maakondade, klubide ja muude organisatsioonide võistlustele korraldusloa andmine (EKJL võistluskalendrisse kandmine) ainult tingimusel, et nende võistluste läbiviimine ei häiri ega takista (ei lange ajalisel kokku) EKJL võistluste korraldamist;
- korraldusloata (EKJL võistluskalendrisse kandmata või EKJL eriloata) toimunud võistluste tulemused kuulutada edetabelikõlblmatuteks;
- otsida võimalusi linnade/maakondade spordijuhtidele surve avaldamiseks linnade/maakondade täiskasvanute suviste ja talviste meistrivõistluste korraldamiseks mõistlikul ajal st enne Eest MV;
- korrastada Eesti MV ja KV ning TV 10 OS võistlusjuhendid;
- mitmepäevaste meistrivõistluste tarbeks peaks treenerite nõukogu kehtestama päevakavad;
- tuleks läbi vaadata Eesti kõikide mv osavõtukriteeriumid, suurendamaks osavõtjate arvu ja teisalt välistamaks ettevalmistamata sportlaste osalemise tiitlivõistlustel (käimine!);
- kindlasti tuleb korraldada juhtivate kohtunike seminar lõppenud hooaja analüüsimiseks, võistlusmääruste muudatustega tutvumiseks ja järgmiseks hooajaks valmistumiseks, kutsuda seal osalema ka treenerkonna ja võistluste korraldajate esindajaid;
- tuleb tagada fotofiniškohtunike väljaõpe ja litsentseerimine Kohilas, Aseris ja Võrus.

VI. PARIMAD KOHTUNIKEKOGUD JA KOHTUNIKUD.

Kohtunikekogu juhatus otsustas tunnistada parimateks kohtunikekogudeks 2007. Aastal Tallinna, Rakvere ja Valga kohtunikekogud. Aasta parimaks kohtunikuks nimetati Peeter Töldsepp (Valgamaa). Parimaks noorkohtunikuks Margus Randaru (Tallinn). Maakondade kohtunikekogudes märgiti parimatena ära Sirje Kiviaru (Rakvere), Andres Pübeleht Järvamaa), Rein Aule (Tartu), Priit Neeme (Pärnu), Peeter Töldsepp (Valgamaa), Margus Randaru (Tallinn), Triin Sauer (Hiiumaa), Tiit Kaabel (Võrumaa).